

SYLABUSDOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA **2024/2025-2027/2028**

(skrajne daty)

Rok akademicki 2025/2026

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	Ochrona przyrody
Kod przedmiotu*	
Nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Kolegium Nauk Przyrodniczych
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Kolegium Nauk Przyrodniczych Instytut Nauk Rolniczych, Ochrony i Kształtowania Środowiska
Kierunek studiów	Ochrona środowiska
Poziom studiów	studia pierwszego stopnia
Profil	ogólnoakademicki
Forma studiów	stacjonarne
Rok i semestr/y studiów	rok II, semestr 3 i 4
Rodzaj przedmiotu	kierunkowy
Język wykładowy	j. polski
Koordinator	dr Jerzy Michalczuk
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	dr Jerzy Michalczuk

* -opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Zaj. terenowe	Liczba pkt. ECTS
3	28			28					6
4								12	1

1.2. Sposób realizacji zajęć

- zajęcia w formie tradycyjnej
 zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku),

- wykład: egzamin
 ćwiczenia: zaliczenie z oceną
 ćwiczenia terenowe: zaliczenie

2. WYMAGANIA WSTĘPNE

Wiedza z zakresu przedmiotów: wiedza o siedlisku, filozofia przyrody/etyka, flora Polski, fauna Polski
--

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu

C ₁	zapoznanie studentów z wpływem rozwoju cywilizacji na przyrodę oraz jej aktualnym stanem na świecie i w Polsce,
C ₂	zapoznanie studentów z podstawowymi zagrożeniami dla różnorodności biologicznej
C ₃	zapoznanie studentów z najważniejszymi sposobami zapobiegania degradacji środowiska przyrodniczego
C ₄	zapoznanie studentów z różnymi formami ochrony przyrody
C ₅	zapoznanie studentów z przepisami prawa krajowego i międzynarodowego w zakresie ochrony przyrody
C ₆	przygotowanie studentów do korzystania z nowoczesnych technologii potrzebnych do inwentaryzacji pomników przyrody i stanowisk gatunków chronionych

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych ¹
EK_01	charakteryzuje przyrodnicze skutki zmian antropogenicznych w środowisk	Wo1, Wo5
EK_02	wyjaśnia zasady i cele ustanawiania różnych form ochrony przyrody	Wo8, Wo9
EK_03	opisuje krajowe i międzynarodowe podstawy prawne ochrony przyrody w UE i Polsce	Wo5, Wo8, Wo9
EK_04	stosuje odpowiednie metody do pomiarów, obserwacji pomników przyrody i sporządzania kart inwentaryzacyjnych tych obiektów	Uo1, Uo2
EK_05	na podstawie danych pochodzących z różnych źródeł interpretuje podstawowe zagrożenia dla form ochrony przyrody oraz gatunków i siedlisk chronionych	Uo3, Uo7
EK_06	odpowiedzialnie podchodzi do przestrzegania zasad przy formułowaniu ocen o stanie środowiska i jest otwarty na zasięgnięcie opinii ekspertów	Ko1, Ko3

3.3 Treści programowe

A. Problematyka wykładu

Motywy i historia ochrony przyrody
Międzynarodowe aspekty i podstawy prawne ochrony przyrody
Polski system ochrony przyrody
Najważniejsze zagrożenia różnorodności biologicznej
Podstawowe metody ochrony rzadkich i zagrożonych siedlisk i gatunków
Formy ochrony przyrody w Polsce i woj. podkarpackim

¹ W przypadku ścieżki kształcenia prowadzącej do uzyskania kwalifikacji nauczycielskich uwzględnić również efekty uczenia się ze standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

Organizacje ekologiczne w Polsce i na świecie

B. Problematyka ćwiczeń laboratoryjnych

Ochrona siedlisk i gatunków w Polsce i Europie

Zapoznanie ze sposobami identyfikacji gatunków rzadkich i zagrożonych

Ocena stopnia zagrożenia gatunków chronionych

Sposoby zarządzania zasobami przyrody na różnych szczeblach administracji państwowej

C. Problematyka ćwiczeń terenowych

Rozpoznawanie gatunków chronionych

Ocena stanu wybranych drzew pomnikowych i wykonanie podstawowych pomiarów dendrologicznych

Sporządzanie kart inwentaryzacyjnych pomników przyrody

3.4 Metody dydaktyczne

Wykład: wykład z prezentacją multimedialną

Ćwiczenia: praca indywidualna lub w grupach, dyskusja, prace terenowe, analiza i interpretacja tekstów źródłowych.

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
EK_01	egzamin pisemny	w
EK_02	egzamin pisemny	w
EK_03	egzamin pisemny	w
EK_04	projekt, karty inwentaryzacyjnych	ćw., z. terenowe
EK_05	projekt, egzamin pisemny	w, ćw.
EK_06	obserwacje w trakcie zajęć	ćw., z. terenowe

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Ćwiczenia: zaliczenie z oceną - oceny za wykonanie projektu,

Zajęcia terenowe: zaliczenie - sporządzenie karty inwentaryzacyjnej pomnika przyrody,

Wykład: egzamin pisemny: testowy z pytaniami jednokrotnego wyboru.

Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest osiągnięcie wszystkich założonych efektów uczenia się.

O ocenie pozytywnej z przedmiotu decyduje liczba uzyskanych punktów z egzaminu (>51% maksymalnej liczby punktów): dst 51-60%, dst plus 61-70%, db 71-80%, db plus 81-90%, bdb 91-100%

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny z harmonogramu studiów	68
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego (udział w konsultacjach, egzaminie)	7
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, egzaminu, kolokwium, przygotowanie projektu, kart inwentaryzacyjnych)	100
SUMA GODZIN	175
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	7

* Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

wymiar godzinowy	-
zasady i formy odbywania praktyk	-

7. LITERATURA

<p>Literatura podstawowa:</p> <p>Dobrzańska B., Dobrzański G., Kiełczewski D. Ochrona środowiska przyrodniczego. Wyd. Naukowe PWN, Warszawa 2008</p> <p>Pullin A. S. Biologiczne podstawy ochrony przyrody. Wyd. Naukowe PWN, 2007</p> <p>Symonides E. Ochrona przyrody. Wyd. Uniwersytet Warszawski, 2007</p>
<p>Literatura uzupełniająca:</p> <p>Gromadzki R. 2004. Poradniki ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000: tom 1-9. wyd. Ministerstwo Środowiska, Warszawa, 2004. https://natura2000.gdos.gov.pl/wytyczne-i-poradniki</p> <p>Kotula M., Michalczuk J. 2019. Śmiertelność ptaków na ekranach akustycznych w okresie lęgowym przy drodze krajowej nr 94 pomiędzy Ropczycami i Dębicą. Chrońmy Przyrodę Ojczyzną 75: 255-263.</p> <p>Michalczuk J., Michalczuk M. 2015. Spadek liczebności dzięcioła białoszyjnego <i>Dendrocopos syriacus</i> w krajobrazie rolniczym południowo-wschodniej Polski w latach 2004-2012. Ornis Pol. 56: 67-75.</p> <p>Rogała D., Marcela A. 2011. Obszary Natura 2000 na Podkarpaciu. Wyd. RDOŚ Rzeszów.</p> <p>Reszel H., Reszel R. 2016. Pomniki przyrody nieożywionej woj. podkarpackiego. wyd. 2. Wyd. UR Rzeszów.</p> <p>Zieliński K. 2010. Leksykon podkarpackiej przyrody. Obszary Chronione Województwa Podkarpackiego. Wyd. Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju i Promocji Podkarpacia „PRO CARPATHIA”, Rzeszów.</p>

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej